

Investeringsplan 2021

Förvarshögskolan

Styrdokument	
Rubrik	FHS investeringsplan 2021-2025
Klassificering	Plan
Ärendenummer	Ö 5/2020
Beslutsfattare	Rektor
Dokumentansvarig	C PLAN
Beslutsdatum	2020-12-18
Giltighetstid	2021, investeringsplanen ses över och uppdateras årligen i FHS planeringsprocess.
Dokument som ersätts	Ö 3/2019
Antal bilagor	Investeringsplanen utgör en bilaga till FHS övergripande verksamhetsplan
Kortare sammanfattning	I föreliggande plan beskrivs de investeringar som FHS avser genomföra under 2021. För perioden 2022-2025 beskrivs de investeringar som lärosätet i dagsläget ser framför sig att det kommer finnas behov av. Investeringsplanen relaterar till FHS lokalförsörjningsplan 311/2020.

Innehållsförteckning

1	Inledning och definition	4
2	Investeringsplanens tidshorisont	4
3	Investeringsram och låneram.....	4
4	Prioriteringsgrund, omprioriteringar och hantering av reserven	5
4.1	Omprioriteringar under löpande verksamhetsår.....	6
4.2	Hantering av investeringsreserven	6
5	Beslutade investeringar 2021.....	7
5.1	Informationssäkerhet, IT-miljö och ökad digitalisering	8
5.2	Underhåll som påverkar hyresnivån	8
6	Planerade investeringar på längre sikt.....	9
7	Strategisk lokalförsörjningsplan	10
8	Investeringsplanens förvaltning.....	10
8.1	Hantering av risker	11
8.2	Uppföljning av investeringar och beslutsmandat	11
9	Pandemin	11

1 Inledning och definition

Försvarshögskolan (FHS) strävar efter att bli ett internationellt ledande lärosäte inom försvar, krishantering och säkerhet. Efterfrågan på FHS utbildningar och forskning är stor och bedömningen är att efterfrågan kommer att fortsätta öka de kommande åren. Vår expansion sker i takt med Försvarsmakten och totalförsvarets expansion, vilket även ställer krav på behov av investeringar i FHS verksamhet. De investeringar som vi planerar att genomföra under nästkommande åren syftar till att skapa goda förutsättningar för genomförandet av lärosätets växande kärnverksamhet. Investeringarna bidrar också till att uppfylla FHS strategiska mål.

Ekonomistyrningsverkets definition av investering:

Med verksamhetsinvesteringar avses investeringar som används i myndighetens verksamhet och som finansieras med lån i Riksgäldskontoret, bidrag eller finansiell leasing. Verksamhetsinvesteringar är även sådana investeringar i anläggningstillgångar för vilka regeringen i särskild ordning har beslutat ska finansieras med anslag.

2 Investeringsplanens tidshorisont

Syftet med FHS investeringsplan är att den ska ge en bra översikt över planerade investeringar och förväntade investeringskostnader över tid. Investeringsplanen beskriver de investeringar som FHS avser genomföra under 2021. För perioden 2022-2025 skildras översiktligt de investeringar som lärosätet i dagsläget ser framför sig att det kommer finnas behov av.

Investeringsplanen är en del av FHS övergripande budget och verksamhetsplan. Investeringsplanen fastställs därmed av rektor i samband med att rektor fattar beslut om detaljbudget och verksamhetsplan, vilket sker varje år i december. Föreliggande investeringsplan är upprättad i 2020 års prisnivå, exklusive moms.

3 Investeringsram och låneram

I budgetunderlaget 2021-2023 bedömde FHS investeringsbehovet för 2021 till 13 mnkr och styrelsen har fastlagt denna nivå som investeringsram. I regleringsbrevet för FHS för budgetåret 2020 beviljades en höjning av låneramen hos Riksgälden från 40 mnkr till 45 mnkr. I budgetunderlaget för 2021-2023 föreslås att låneramen höjs till 47 miljoner kronor.

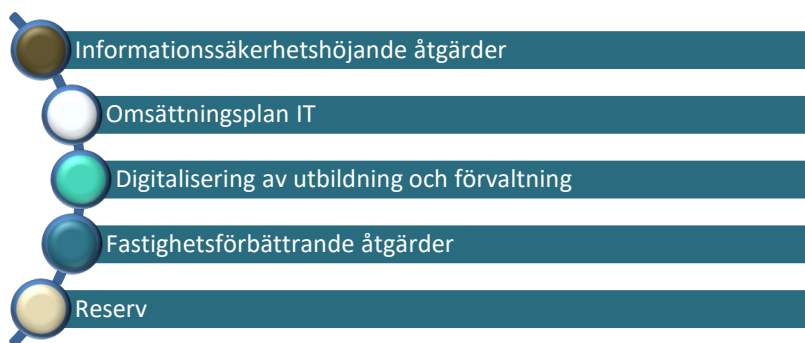
Låneramen hos Riksgälden stämmer väl överens med de investeringsbehoven som FHS har i dagsläget. FHS finansierar investeringarna via lån, amortering och avskrivningar görs samma år, dvs. enligt gällande regelverk.

Godkända investeringar, vilka summerar till den totala investeringsramen 2021, finns samlade i tabellen i avsnitt 5. Investeringarna har prioriterats av högskoleledningen utifrån inkomna äskanden och godkänts utifrån hur väl de stämmer överens med rektors inriktning

i planeringsdirektivet.¹ En del kända investeringsbehov kommer inte kunna bemötas 2021, de investeringarna skjuts därmed fram i tiden.

4 Prioriteringsgrund, omprioriteringar och hantering av reserven

I FHS årliga planeringsdirektiv har en inriktning för planeringen av investeringar fastställs. För verksamhetsåret 2021 är inriktningen enligt följande:

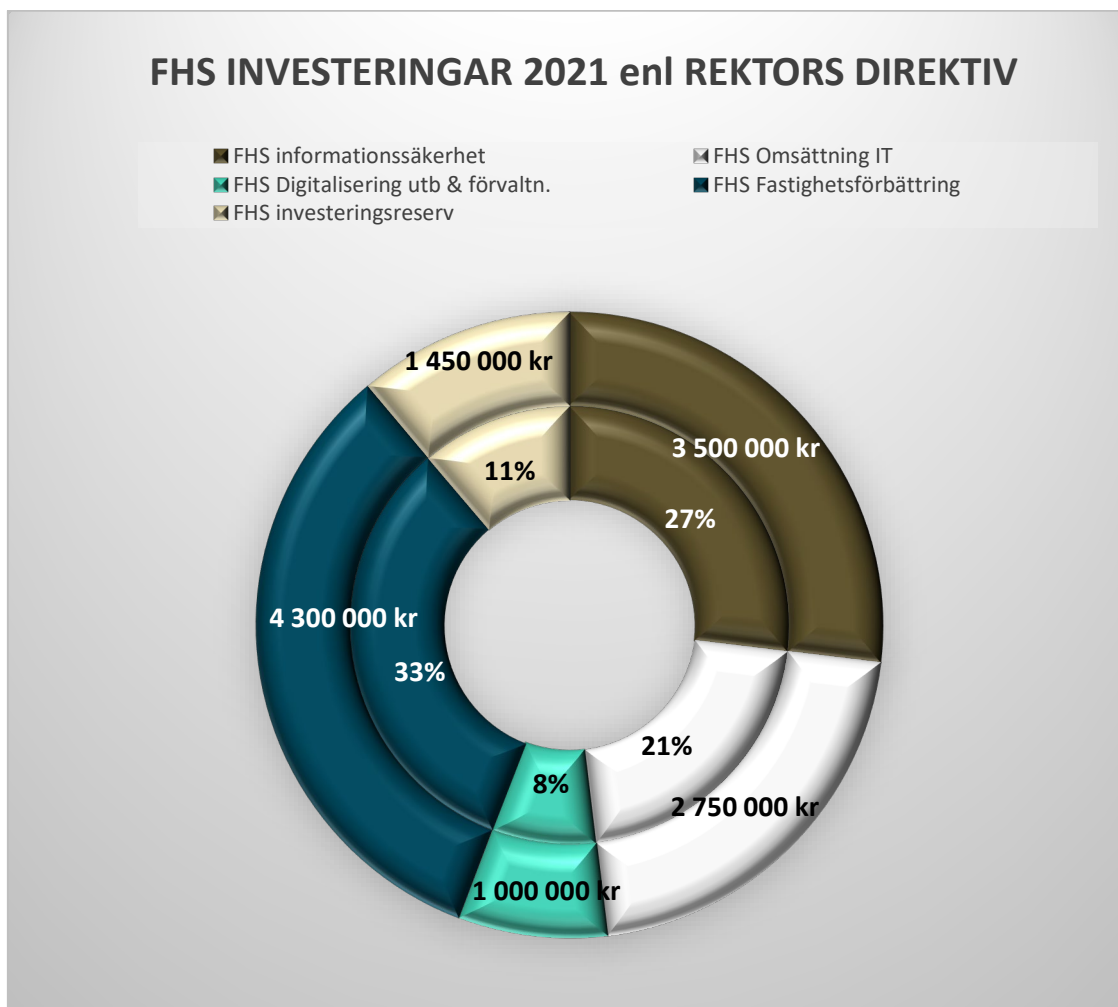

Efter att investeringsbehoven sammanställts och diskuterats under hösten beslutade rektor om investeringarna vilket gav en inriktningsfördelning enligt diagrammet nedan. Beslutet är till största delen kopplade till fastighetsförbättrande åtgärder dels för att förbättra studiemiljön för studenter och studerande, dels för att möta det utökade behovet för FHS gällande utbildningsplatser. Posten är nästan en fördubbling jämfört med föregående år och antas att även bidrar även till ökat anseende för högskolan.

Nästa stora område handlar om FHS informationssäkerhet och även denna post har ökat i förhållande till föregående år.

Investeringarna som är beslutade är även kopplade till FHS strategiska riskområden då investeringarna bidrar till att reducera dels risken för att högskolan drabbas av en säkerhetsincident som påverkar liv och/eller FHS anseende, dels risken att FHS inte kan tillmötesgå studenters förväntningar på att FHS tillgodogör sig ny teknik och nyttjar möjligheterna till flexibla samt kreativa studieformer.

¹ Alla inkomna äskanden och detaljer kring godkända investeringar återfinns i filen "FHS beslutsunderlag investeringar".

4.1 Omprioriteringar under löpande verksamhetsår

Godkända investeringar kan bli föremål för omprioriteringar under löpande verksamhetsår, i den mån det exempelvis skulle visa sig finnas utrymme kvar i investeringsramen. Beslut om tillkommande investeringar, eller omprioriteringar, fattas i de fallen av högskoledirektören i samband med ordinarie tertialuppföljningar.

4.2 Hantering av investeringsreserven

Investeringsreserven, som uppgår till 1 450 tkr 2021, används i första hand för att täcka oförutsedda kostnader som kan uppstå i samband med genomförandet av de godkända investeringarna. Reserven ger högskoledirektören handlingsfrihet att hantera sådana behov men den ger också lärosätet möjlighet att hantera oförutsedda händelser som kan fodra snabba investeringar. Av erfarenhet vet FHS att nyttjandet av reserven ett normalt år brukar hamna på omkring 1,5 mnkr.

5 Beslutade investeringar 2021

I tabellen nedan framkommer vilka investeringar som rektor beslutat om för 2021. Det är chef HF/AVS och chef HF/IT som ansvarar för genomförandet av investeringarna. FHS förslag till investeringsplan för 2021 inryms inom given ram på 13 mnkr. Efter tabellen ges förklaringar till de större investeringsposterna.

Anläggningstyp	Typ av investering	Genomförande år 2021
DATOR	Audiovisuell utbildningsmiljö	500 000
	CNO-labb	200 000
	IT-server, switchar & accesspunkter	2 050 000
	Lagringsmiljö för hårddiskar	500 000
	Tvåfaktorsautenticering	1 000 000
DATOR Summa		4 250 000
IMMAT	E-arkiv modul	500 000
IMMAT Summa		500 000
MASKIN	Dörrautomatik	200 000
	Trygghetskameror	300 000
	LPS-System (Plattform & operativsystem inpasseringssystem)	2 000 000
MASKIN Summa		2 500 000
MÖBLER	Entré, vakt, ALB	300 000
	Inredningsarkitektur	200 000
	Möbelbyte SÖ-hallen	650 000
	Möblering 50:1, plan 4.	1 200 000
	Nya kontorsarbetsplatser	500 000
	Stolar undervisningslokaler	750 000
	Säkerhetsskåp	200 000
MÖBLER Summa		3 800 000
ÖVRIGA	Diverse Säkplan	500 000
	FHS investeringsreserv	1 450 000
ÖVRIGA Summa		1 950 000
Totalsumma		13 000 000

En stor del av FHS investeringsbudget utgörs av fastighetsförbättrande åtgärder som har bl.a. sin grund i den ökade rekryteringen som kräver nya kontorsplatser och möblering av dessa enligt FHS koncept för kontorsmöbler. Även åtgärder för tillgänglighetsanpassning samt installation av trygghetskameror ingår i denna gruppering.

Nästa stora inriktning avser förbättring av FHS informationssäkerhet. Åtgärder som avses genomföras är dels en fortsättning av implementeringen av tvåfaktorsautenticering för säkrare inloggnings i FHS IT-system, dels utbyte av hårdvara för plattform och operativsystem för inpasseringssystemet.

Vidare planeras även investeringar avseende IT att genomföras under året där stor del handlar om löpande omsättning av IT-server, switchar & accesspunkter för trådlöst nätverk. Detta för att undvika en föråldrad serverpark och teknik samt kapacitetsproblem i och med volymförändringar och ökat nyttjande i FHS IT-infrastruktur. Dessutom kommer även lagringsmiljö för hårddiskar bytas ut och byggas ut i och med att lagringen successivt ökar. Stor del av FHS information i form av dokument ligger i FHS lagringsmiljö.

En mindre del av årets investeringar avser investeringar för att digitalisera utbildning och förvaltning. Inriktningen är en uppgradering av audiovisuell utbildningsmiljö med fortsatt utbyggnad av AV-teknik och "hybridisering" av lokaler. Bedömningen är att arbetssätten troligtvis kommer att förändras, som en konsekvens av förändrade arbetsmetoder under covid-19pandemin. Nya arbetssätt och behov av tillämplig utrustning kommer därmed att uppstå även fortsättningsvis. FHS är också i behov av att införa e-arkiv för att få till en mer effektivt arkivhantering.

5.1 Informationssäkerhet, IT-miljö och ökad digitalisering

Majoriteten av IT-investeringarna för 2021 utgörs av omsättning av hårdvara, infrastruktur och lagringsmiljöer. Omsättningsplanen har även utökats med det Cyberlab som nu byggs upp i FHS regi och där IT har tekniskt- och driftmässigt ansvar.

Fortsatt arbete att utveckla den audiovisuella utbildnings- och mötesmiljön i salar och konferensrum planeras för att möjliggöra deltagande fysiskt och digitalt samtidigt. Posten utökas jämfört med 2020 i och med att nya arbetssätt och utbildningsformer tar form i pandemins kölvatten.

Informationssäkerheten förbättras genom att implementeringen av tvåfaktorsautentisering slutförs och implementeras.

5.2 Underhåll som påverkar hyresnivån

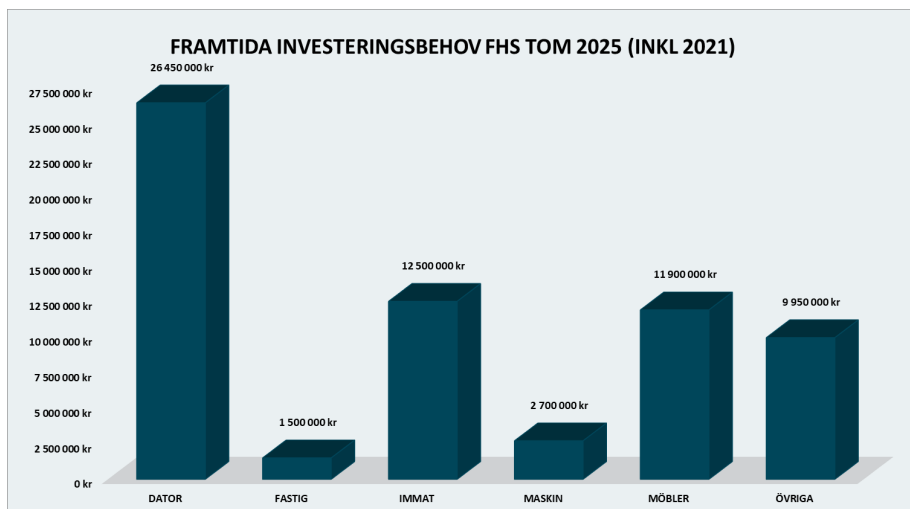
FHS fortsätter med planerat fastighetsunderhåll och tillsammans med ombyggnationen av huvudentrén bedöms hyrestillägget för dessa åtgärder uppgå till 2,5-3 miljoner fram till och med 2025.

Det underhåll som planeras syftar till att säkerställa att lärosätets lokaler hålls moderna och kan användas ändamålsenligt av verksamheten.

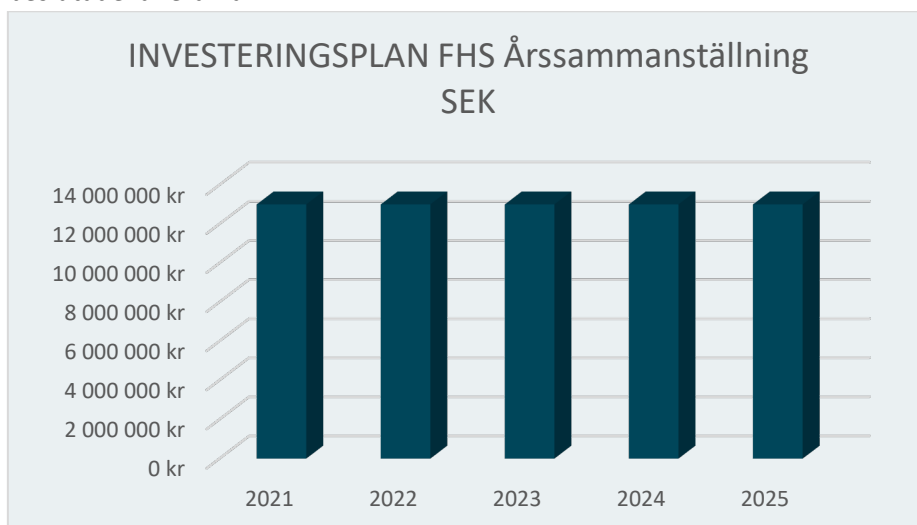
6 Planerade investeringar på längre sikt

Den långsiktiga planeringen, som framkommer i diagrammet nedan, skapar bland annat förutsättningar för effektiv hushållning av statens resurser genom en god intern styrning och kontroll av investeringarna.²

FHS har gjort omfattande investeringar dels under 2019 men även under 2020 och är just nu inne i en expansionsfas både avseende utbildning och forskning. För tillfället gör FHS bedömningen att investeringsvolymen kommer att ligga på 13 mnkr per år. De kommande investeringarna bedöms i dagsläget omhändertata det behov som föreligger FHS just nu. Utvecklingen av högskolans investeringskostnader framgår av nedanstående diagram.

Viktigt att poängtera är att investeringar som ligger framåt i tiden är behäftade med viss osäkerhet och baseras på antaganden som har gjorts utifrån nu kända förhållanden. Hur de faktiska investeringarna kommer att falla ut framåt kommer att påverkas av ny kunskap om olika behov, av styrelsen beslutade investeringsramar och av regeringens beslutade låneramar.

² Alla kända behov och detaljer kring dem återfinns i filen "FHS beslutsunderlag investeringar".

7 Strategisk lokalförsörjningsplan

För Försvarshögskolan är lokaler en strategisk resurs och ett redskap för att kunna skapa en god akademisk och inspirerande studie- och arbetsmiljö. Lokaler, deras läge och utformning, påverkar högskolans verksamhet och kostnaden för lokaler står för en stor del av FHS omsättning. Därför behövs en strategisk plan för lokalförsörjningen. Planen uttrycker ledningens långsiktiga viljeinriktning och ger högskolan större möjlighet att i ett tidigt skede påverka och göra väl underbyggda vägval. Planen ligger exempelvis till grund för beslut om eventuella nybyggnadsprojekt, större ombyggnader, renoveringar, underhåll och betydande omflyttningar inom högskolan.

Behovet av undervisningslokaler är tillgodosett med nuvarande studentmängd tack vare den återetablering av undervisningslokaler som gjordes sommaren 2018 samt införandet av central schemaläggning som genererat ett bättre lokalutnyttjande. Dagens bestånd av undervisningslokaler klarar sannolikt en modest expansion av antal studenter. Dock saknas en större samlingshall i storleksordningen 300 personer. Vad gäller behovet av nya kontorsarbetsplatser löses det för närvarande genom förtätning och kontorisering av sammanträdesrum.

Syftet med den strategiska lokalförsörjningsplanen är att den ska vara styrande för högskolans långsiktiga lokalförsörjning. I lokalförsörjningsplanen fastställs inriktningen för den infrastruktur och de åtgärder som är nödvändig för att vi ska kunna röra oss i riktning mot lärosätets vision. Lokalförsörjningsplanen ses över årligen och beskriver pågående samt planerade lokalförändringar. Planen utgör underlag för högskolans investeringsbudget och långsiktiga prognoser.

Inriktningen för lokalförsörjningen fram till och med 2025 är att FHS sitter kvar i befintliga fastigheter på Drottning Kristinas Väg med närområde (campus KTH) och i Karlstad. Detta förutsätter dock att FHS renoverar och förädlar sina lokaler fortlöpande. Om behov föreligger kan en mindre mängd kvadratmeter hyras i anslutning till befintliga fastigheter på campus KTH för att täcka behov av kontor för anställda.

8 Investeringsplanens förvaltning

Samtliga myndigheter har från och med 2016 krav på att lämna utökad information om investeringar dels i budgetunderlaget, dels i verksamhetsplanen. Detta för att förbättra redovisningen, styrningen och uppföljningen av statens investeringar samt för att regeringen ska kunna presentera en sammanställning av statens samtliga planerade investeringar för riksdagen.

FHS har under 2020 arbetat vidare med att effektivisera och förbättra kvaliteten i planeringen av investeringar. Bland annat genom utökade dialoger mellan ansvariga inom institutioner likväl som avdelningar inom förvaltningen. Större fokus har lagts på diskussioner kring framtida investeringsbehov vilket har medfört en bättre långsiktig investeringsplanering. Att IT blivit en egen avdelning har bidragit till att skapa bättre planeringsförutsättningar som grundat sig på kartläggningar över FHS IT-miljö och därmed

fått möjlighet till bättre konsolideringar på längre sikt. Arbetet har bl.a. lett till bättre kravställningar och bättre framförhållning inför framtida investeringsbehov.

Redovisningssektionen har kvalitetssäkrat att posterna utgör investeringar enligt FHS definitioner.

8.1 Hantering av risker

De finansiella riskerna avseende investeringar är relativt låga på FHS och hanterbara för myndigheten.

En identifierad finansiell risk är att gjorda investeringar inte kan nyttjas av verksamheten under hela den beräknade ekonomiska livslängden. Om detta sker ska hela restvärdet skrivas ned direkt även om det är flera år kvar på beräknad avskrivningstid. Risken för detta är hög vid egenutveckling av immateriella anläggningar (IT-program). FHS har inga egenutvecklade program utan mest materiella anläggningstillgångar med anskaffning spridd över tiden, vilket ger låg risk.

En annan risk utgörs av risken för felbedömningar kring vad som är en anläggningstillgång. Bedömningskriterierna är relativt komplexa och innehåller till viss del bedömningar av vad som utgör "fungerande enhet" och "likartad tillgång" (se Ö 573/2016). För att göra bedömningen om vad som är en anläggningstillgång krävs både kunskap om den aktuella investeringen och hur den är tänkt att fungera under hela sin livstid, samt ingående kunskap om regelverket för vad som ska vara anläggning och vad som ska kostnadsföras.

Riskerna reduceras genom att kontinuerliga avstämningar genomförs mellan HF/PLAN-EK, chef HF/AVS och chef HF/IT.

8.2 Uppföljning av investeringar och beslutsmandat

Efter rektors beslut om investeringsplan äger högskoledirektören investeringsbudgeten och beslutar om genomförandet av respektive investering i planen, i enlighet med fastställd rutin (Ö 159/2014). Investeringarna följs upp och rapporteras genom ordinarie tertiälprocess. Det är chef HF/AVS och chef HF/IT som ansvarar för rapporteringen med stöd av HF/PLAN-EK.

9 Pandemin

Den föreliggande pandemin har påverkat FHS investeringar i viss grad. Som många andra har FHS fått anpassa sig till nya arbetsätt vilket ställer förändrade krav på teknisk utrustning som krävs för att hålla verksamheten igång. En uppgradering av den audiovisuella utbildningsmiljön och "hybridisering" av lokaler har påbörjats och kommer att fortlöpa under 2021.